

Dailė ir technologijos
Ilgalaikio plano 4 klasei pavyzdys

Dalykas <i>Raiškos pobūdis, technologijų programa</i>	Siekiamas rezultatas <i>Gebėjimo, žinių ir supratimo Nr. iš BP (2008)</i>	Valandos nuo-iki	Turinys	Pastabos <i>Numatoma data</i>
1 ciklas. Kūrybos įvairovė (12 val.)				
Įvadinė pamoka <i>Laisvoji raiška ir dailės tyrinėjimas</i>	Savais žodžiais papasakoti, kuo įdomūs įvairūs menai, kokius meninės veiklos įgūdžius galima būtų pritaikyti kasdieniame gyvenime (Dailė: 3.1.; 3.1.1. Technologijos: 1.3.; 1.3.1.).	1	Kaip kuria menininkai – vaidina, groja, filmuoja, fotografuoja, šoka, piešia, tapo, dainuoja, žiedžia, audžia, projektuoja ir kt.	Rugsėjis <i>1 savaitė</i> Spalis <i>1 savaitė</i>
Dailė <i>Laisvoji raiška</i>	Pasirinkti dailės techniką atsižvelgiant į numatomą kūrinio formą (1.2.; 1.2.1.). Skirti ir savais žodžiais apibūdinti dailės kūrinį atlikimo techniką (2.1.; 2.1.3.).	2	Dailės šakos: tapyba, grafika, skulptūra, tekstilė; jų paskirti. Pasirinktų raiškos priemonių naudojimas sumanymui perteikti.	
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Pavaizduoti dydžių ir nuotolių įspūdžius: didelis – mažas, toli – arti (1.3.; 1.3.1.). Įsižiūrėti ir nusakyti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formų keliamą įspūdį: didelės, mažos, pasikartojančios ir pan. (2.2.; 2.2.1.).	2 (1)	Pirmas ir antras planas. Vienas kitą užstojančios vaizdai.	
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Įžvelgti tautodailės bruožus ir savais žodžiais paaiškinti simbolių reikšmes (2.1.; 2.1.4.). Rasti informaciją nurodytuose informacijos šaltiniuose. Stebėti įvairių tautų ir kraštų liaudies meną ir savais žodžiais nusakyti, kuo skiriasi spalvos, raštai, ornamentai, formos ir kt. (3.1.; 3.1.3.; 3.1.4.).	2	Kitų tautų liaudies menai. Tautodailės formos.	
Technologijos <i>Tekstilė</i>	Stebėti aplinką, procesus joje, pateikti idėjų, kaip spręsti buitines problemas arba sukurti nesudėtingus ir naudingus gaminius (1.1.; 1.1.1.). Apibūdinti gamybos etapus, kurias darbo operacijas reikia juose atlikti, kad pagamintų numatytą gaminį. Paaiškinti, kaip paruošiama darbuvieta ir atlikus darbą sutvarkoma (4.2.; 4.2.1.; 4.2.2.).	3 (4)	Kostiumo reikšmė. Tekstilė interjere. Siūtos ir siuvinėtos detalės. Tekstilinių profesijos.	
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Tinkamai jungti medžiagas įvairiais būdais (1.2.; 1.2.5.). Įsižiūrėti ir nusakyti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos formų keliamą įspūdį (2.2.; 2.2.1.).	2	Judrios ir ramios formos. Kinetinė skulptūra.	
2 ciklas. Gražūs pasikartojimai (10 val.)				
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Spontaniškai kelti vizualines idėjas, susijusias su dailės medžiagų ir technikų savybėmis (1.1.; 1.1.1.). Pasirinkti spalvų derinius, linijų charakterius ir erdvinės formas norimam įspūdžiui ir nuotakai perteikti	2	Dekoras, spalva, ritmas. Įvairiaspalvė dekoratyvi ritminė kompozicija.	Spalis <i>2 savaitė</i> Lapkritis

	(1.3.; 1.3.3.). Įsižiūrėti ir nusakyti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos spalvų nuotaiką, formų keliamą įspūdį, linijų ritmą (2.2.; 2.2.1.).			3 savaitė
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Skirti ir nusakyti erdvinei kūrybai reikalingų medžiagų savybes (1.2.; 1.2.4.). Savais žodžiais paaiškinti paprastas dailės sąvokas: spalva, linija, ritmas, forma ir kt. (2.1.; 2.1.2.). Savais žodžiais aptarti, kaip dailės priemonėmis galima kurti ir keisti pastatų išorę ir vidų (3.1.; 3.1.2.).	2	Erdvinės ritminės struktūros. Erdvinių formų išdėstymas aplinkoje.	<i>Išvykos metu stebėti artimiausių raižinių papuoštą senovinį medinį pastatą.</i>
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Pavaizduoti būdingas objekto detales, perteikti paviršių ypatumus (1.3.; 1.3.2.). Įžvelgti tautodailės bruožus (paprastos formos, geometriniai ir augalų raštai, pasikartojimas) ir savais žodžiais paaiškinti simbolių reikšmes (2.1.; 2.1.4.). Savais žodžiais papasakoti, kuo dailė įdomi, kokius dailės įgūdžius galima būtų pritaikyti kasdiniame gyvenime (3.1.; 3.1.1.).	1 (2)	Pastatų puošybos elementai, simetrija. Senieji pastatai ir jų išsaugojimo svarba.	
Technologijos <i>Mityba</i>	Savais žodžiais paaiškinti sąvoką darbų planavimas , nusakyti gamybos etapus (1.2.; 1.2.1.). Informaciją fiksuoti, aptarti, pasirinkti, tikslingai panaudoti kuriant gaminius (2.2.; 2.2.1). Numatyti kuriamo gaminio gamybos etapus, darbo operacijas, galimus sunkumus (4.1.; 4.1.1.).	1	Naudingos ir nenaudingos maisto medžiagos. Šaltieji vaisių ir daržovių patiekalai. Stalo dengimas ir naudojimas stalo įrankiais.	
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Įžvelgti tautodailės bruožus (geometriniai ir augalų raštai, pasikartojimas) ir savais žodžiais paaiškinti simbolių reikšmes: saulė, žvaigždė, gyvybė ir kt. (2.1.; 2.1.4.). Stebėti įvairių tautų ir kraštų liaudies meną ir savais žodžiais pasakyti, kuo skiriasi spalvos, raštai, ornamentai, formos ir kt. (3.1.; 3.1.4.).	2 (1)	Ornamento simbolika įvairių tautų liaudies mene.	
Technologijos <i>Konstruktinės medžiagos</i>	Savais žodžiais paaiškinti sąvoką projekto idėjos pristatymas ir paaiškinti, kaip pristatyti idėjas klasės draugams (1.3.; 1.3.1.). Savais žodžiais paaiškinti, kuo skiriasi pirminė idėja nuo pagaminto gaminio (4.3.; 4.3.1.).	2	Modulinių konstrukcijų surinkimas pagal schemą.	
3 ciklas. Kam reikalingi daiktai (8 val.)				
Technologijos <i>Elektronika</i>	Saugiai naudotis buitinais elektros prietaisais (4.2.; 4.2.1.).	2	Saugus naudojimas buities prietaisais. Naudojimo instrukcijos.	Lapkritis 4 savaitė Gruodis
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Pasirinkti ir derinti įvairias erdvines formas ir medžiagas norimam įspūdžiui ir nuotakai perteikti (1.3.; 1.3.3.). Savais žodžiais aptarti, kaip galima įdomiai apipavidalinti spektaklį (3.1.; 3.1.2.).	2	Teatro kaukės ir jų išraiška. Popieriaus plastika.	3 savaitė
Technologijos <i>Konstruktinės medžiagos</i>	Savais žodžiais apibūdinti daiktų, pagamintų iš plastiko, metalo ir stiklo savybes ir naudojimosi ypatumus 3.2.; 3.2.1.). Saugiai jungti atskiras gaminio (žaislo) dalis (4.2.; 4.2.1.).	2	Gaminiai iš plastiko, metalo, stiklo, jų eksploatacinės savybės ir dizainas. Prietaisai ir įrankiai. Saugus darbas	

Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Savais žodžiais apibūdinti, kaip įvairiomis dailės priemonėmis galima kurti drabužio projektą (3.1.; 3.1.2.).	2	Kostiumas kaip žmogaus įvaizdis. Koliažas.	
4 ciklas. Seniau ir dabar (10 val.)				
Technologijos <i>Konstruktinės medžiagos</i>	Savais žodžiais apibūdinti, kokiomis savybėmis pasižymi medžiagos, naudojamos pakuotėms gaminti (3.2.; 3.2.1.). Mokytojui padedant pagal numatytus gamybos etapus pagaminti paprastą pakuotę (4.2.; 4.2.1.; 4.2.2.).	3	Gaminio prekinė išvaizda. Gaminų pakuotės. Gaminio pakuotės gaminimas iš įvairių medžiagų.	Sausis 3 savaitė Vasaris 1-2 savaitė
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Savais žodžiais paaiškinti spalvų simbolinę reikšmę (2.1.; 2.1.2.; 2.1.4.). Apibūdinti, kuo žmogaus gyvenime svarbios spalvos (3.1.; 3.1.1.).	2	Spalvų simbolika tautodailėje. Spalvų ir ženklų reikšmės.	<i>Integruota veikla „Gimtojo krašto istorija“</i>
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Savais žodžiais apibūdinti erdvių formų keliamą įspūdį; Kurti savitas kompozicijas ir nusakyti pieštų ir erdvių projektų skirtumus (2.1.; 2.1.1.; 2.1.3.).	2	Istoriniai ir kultūriniai paminklai, jų vertingumas. Įvairių medžiagų derinimas.	
Technologijos <i>Elektronika</i>	Savais žodžiais paaiškinti, kuo skiriasi mechaniniai ir elektroniniai žaislai (2.3.; 2.3.1.).	1	Elektroniniai prietaisai mūsų gyvenime. Elektroniniai žaislai. Maitinimo elementai.	
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Savais žodžiais apibūdinti kalendorinių švenčių puošimo tradicijas (3.1.; 3.1.4.). Įvairiai naudoti spalvų dėmes ir ritmą perteikiant Vilniaus verbos savybes (1.3.; 1.3.3.).	2	Švenčių puošimo tradicija. Vilniaus verbos. Naujieji papročiai. Mišrios spalvinės raiškos technikos.	
5 ciklas. Ten, kur gyvena raidės (5 val.)				
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Spauduoti savo pasigamintu spaudu (1.2.; 1.2.3.). Savais žodžiais paaiškinti, kuo skiriasi ranka rašytos ir įvairiais būdais spausdintos raidės (2.1.; 2.1.1.).	2	Spausdintos raidės.	Vasaris 4 savaitė Kovas
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Nusakyti, kokius dailės įgūdžius galės pritaikyti savo kasdiniame gyvenime. Savais žodžiais papasakoti, kas svarbu kuriant įvairius pranešimus ir reklaminę informaciją (3.1.; 3.1.1.; 3.1.3.).	2	Raidė ir emocija. Plakatas. Skelbimas. Teksto ir piešinio derinimas.	2 savaitė <i>Netradicinė pamoka prekybos centre.</i>
Technologijos <i>Mityba</i>	Savais žodžiais paaiškinti, kokios svarbios informacijos reikia ieškoti maisto produktų pakuočių etiketėse (2.1.; 2.1.1.). Suplanuoti, ką valgys pavakariams ir suskaičiuoti savo išlaidas (1.2.; 1.2.1.).	1	Maisto produktų pakuotės, jų etiketės, kainos. Atsiskaitymo už pirkinius būdai. Išlaidų skaičiavimas.	<i>Integracija su pasaulio pažinimu.</i>
6 ciklas. Mokausi iš gamtos (7 val.)				
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Įsiziūrėti ir nusakyti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos paviršių skirtumus (2.2.; 2.2.1.). Savais žodžiais apibūdinti, kuo spausdinimo forma skiriasi nuo atspausto vaizdo (2.1.; 2.1.3.).	2 (3)	Atspaudas. Paviršiaus nelygumai – faktūros. Kartono atspaudai.	Kovas 2 savaitė Balandis

Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Kurti savitą iškilų vaizdą ir savais žodžiais nusakyti, kuo jis skiriasi nuo tapytų kūrinių ir grafikos atspaudų (2.1.; 2.1.3.).	1	Iškilūs vaizdai ir paviršiai (reljefas).	2 savaitė
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Įvairiai naudoti linijų charakterį perteikiant norimus įspūdžius ir emocijas (1.3.; 1.3.3.). Susieti dailės kūrinio nuotaiką su linijų įvairove ir jų charakteriu (2.1.; 2.1.1.).	1	Įspūdžio perteikimas skirtingomis grafinėmis priemonėmis.	
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Įsižiūrėti ir nusakyti gamtos ir žmogaus sukurtos aplinkos spalvų nuotaiką ir savybes 2.2.; 2.2.1.). Vartojant paprastas dailės sąvokas apibūdinti savo ir dailininkų nutapytų peizažų spalvų derinius (2.1.; 2.1.1.).	2 (1)	Šiltų – šaltų, ryškių – blankių spalvų deriniai. Peizažas.	
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Savitai perteikti gyvūno charakterį ir judesius (1.3.; 1.3.3.). Vartojant paprastas dailės sąvokas nusakyti, kokiomis linijomis ir dėmėmis gali būti perteiktas gyvūno vaizdas (2.1.; 2.1.1.).	1	Judesio perteikimas. Gyvūnų judesiai.	
7 ciklas. Įsižiūrėk ir atrask (13 val.)				
Dailė <i>Erdvinė raiška</i>	Savitai pavaizduoti žmogaus arba gyvūno kūno savybes ir charakterį (1.3.; 1.3.2.). Vartojant paprastas dailės sąvokas apibūdinti erdviųjų formų keliamą įspūdį ir nuotaiką (2.1.; 2.1.1.).	1	Žmogaus ir gyvūno kūno dalių ypatumai.	Balandis 3 savaitė Gegužė 4 savaitė
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Įsižiūrėti ir apibūdinti savo ir dailininkų sukurtų kūrinių linijų ir dėmių ritmą bei spalvų įvairovę (2.1.; 2.1.1.). Drąsiai kurti grafinės ir spalvinės raiškos priemonėmis (1.3.; 1.3.3.).	2	Keisti gamtos ir išmonės reiškiniai. Fantastiniai vaizdai. „Rentgenogramos“.	
Technologijos <i>Mityba</i>	Mokytojui padedant planuoti išvyką ir paaiškinti, kaip ją įgyvendinti (1.2.; 1.2.1.). Išsakyti savo nuomonę, kaip saugoti gamtą ir savo sveikatą (3.3.; 3.3.1.).	1	Greitai gendantys ir negendantys maisto produktai. Maisto produktai iškylautojams.	
Dailė <i>Spalvinė raiška</i>	Savais žodžiais nusakyti, kokią nuotaiką perteikia tamsių spalvų deriniai (2.1.; 2.1.1.). Perteikti norimą nuotaiką drąsiai piešiant ar tapant ant tamsaus fono (1.3.; 1.3.3.; 1.3.4.).	1	Šviesus – tamsus koloritas (spalvų deriniai).	
Technologijos <i>Tekstilė</i>	Apibūdinti, kaip pateikiama informacija apie tekstilės gaminius prekyboje (2.3.; 2.3.1.). Tinkamai vartoti tekstilės medžiagas apibūdinančias sąvokas (3.1.; 3.1.1.).	2	Glamžios ir neglamžios medžiagos. Drabužių skalbimas ir valymas. Dažantys ir nedažantys skalbiniai.	
Dailė <i>Grafinė raiška</i>	Naudojant linijas ir įvairias dėmes savitai pavaizduoti žmogaus portretą (1.3.; 1.3.3.; 1.3.4.). Savais žodžiais apibūdinti, ką vaizduoja portretas (2.1.; 2.1.2.).	2 (1)	Žmogaus piešimas vaizduojant daug detalių.	
Dailė <i>Laisvoji raiška</i>	Savitai perteikti judėjimo ar ramybės įspūdį (1.3.; 1.3.3.). Savais žodžiais nusakyti dailės kūrinio nuotaiką (2.1.; 2.1.1.).	2 (3)	Judrios ir ramios kompozicijos.	

<p>Dailė <i>Spalvinė raiška</i></p>	<p>Bendrais bruožais apibūdinti savo kūrinėlių dailės techniką (2.1.; 2.1.3.). Prisidėti prie klasės parodėlės organizavimo. Savo dailės kūrinėliams užrašyti metriką ir tvarkingai priklijuoti. Mokytojui padedant išeksponuoti savo darbelius (1.4.; 1.4.1.; 1.4.2.; 1.4.4.).</p>	<p>2</p>	<p>Pasirinktų raiškos priemonių naudojimas sumanymui perteikti.</p>	<p><i>M. K. Čiurlionio muziejų Kaune.</i></p>
---	---	----------	---	--

Parengė: Irena Staknienė, Rima Tuinylaitė, Elona Vizgirdienė